

كەمبۈنەۋەي ئارەزۋى خوارىن لە

ئارەزۋى خوارىن Appetite لە مىندالدا بە پىسى كۆمىلىك ھۆكارى دەروۋى و جەستەمى گۇرۇنى بەسەردەت، لەرەنەپە كە زۇر كۆپەت. لەمەر سۈرۈشتى نىسپۇلۇزى لەشى مىندال بەتايىمى كە لە گەشە كۆرەتتىكى خۇرا داپە، مەسەلمى زىاد و كەمى ئارەزۋى خوارىن بە پەرۋرد لە گەل گەرەكاندا گەلپەك جىراز. گەلپەك داپەك ئارەمەن بەدەست كەمى ئارەزۋى خوارىن لە لەپەن مىنەلە كاپانەم، بۇيە لە گەل سەردانى دىكتۇرا زۇر ئەم رەستىيە دوپارە دەكەنەم (1 مىندالە كەم ھىچ ناخوات، دەرماتىك بۇ پىنوسە تاكو مىندالە كەم ئارەزۋى خوارىنسى بىر كۆتەرە 1). لە گەشە كۆرەتتىكى كەل رۆزەر دىكتۇر موصەيىن جەمىل ھەزىز/ پىپۇرى ھىنا، بەم شۆرەمى خوارىن باس لەم كۆشەمە كرا. كەمى رۇلى دىكتۇر دەستپەندەكات؟

زىاد خوارىننى ئەم خۇراكانە دەپتە ئە گەرى كەمبۈنەۋەي كىشى لەشى مىندال بە گۆرەدى تەمەن و درىزى بالا، گۇرۇنى رەنگى پىست بە شىۋەي لەدەستدانى رەنگى پەمەيى ناسابى لە گەل قلىشانى پىست و شكانى نىنۇكەكان، كەمخوئىنى، كەمى فېتامىن و كانزايەكان، قەبىزى، سىكچون، بەدەرسى **Dyspep-Sia**، پەيدا بونى ھەستەۋەرى بەرانبەر بەم ماددە كىمىيائىنەسى كە دەخىتە ناو ئەم خۇراكانەۋە بە مەبەستى پاراستن و خۇشكردنى چىژ و بۇيان، بۇيە لەسەر ھەندىك جۇرى جىبىس نوسراۋە كە نايىت مىندال لە تەمەنەنى ژىر 6 سالىدا بىخوات. ھەوكردىنى درىزىخايەنى لەۋزەكان لەبەر زىاد خوارىن و خوارىنەۋەي ساردەمەنىيەكان بەتايىمەتى ئەو ساردەمەنىيەنى كە لە پەلەي گەرمى نىوان 0-5 پەلەي سانىتىگراد دان كە باشترە پەلەي گەرمىيە كەيان لە 6 پەلەي سانىتىگراد بەسەرەۋە يىت، ھەوكردىنى درىزىخايەنس لەۋزەكانىش دەپتە ئە گەرى كەمبۈنەۋەي ئارەزۋى خوارىن.

كەمەكان و كەمخوئىنى

زۇرەي ئەو مىندالەنى كە كرمى وردىان ھەيە لە كۆنەندامى ھەرسدا دوچارى كەمخوئىنى دەپنەۋە، بونى كىرم و كەمخوئىنى ھەردووكيان كارىگەرى نىگەتتەپ دەكەنە سەر ئارەزۋى خوارىن، كەمبۈنەۋەي ئارەزۋى خوارىننىش دەپتە ئە گەرى كەمى كانزا و فېتامىنەكان، كە ئەۋىش بە دەۋرى خۇرى ئارەزۋى خوارىن كەم دەكاتەۋە، دەرنەجام مىندال دەكەۋىتە ناو گىژاۋىكى كەمخوئىنى و كەمى ماددە خۇراكىيەكان و كەمبۈنەۋەي ئارەزۋى خوارىن.

گرفت لە ددانەكاندا

زۇرەي ئەو خۇراكە شىرىنەنە دەپنە ھۇى گرفت لە ددانەكاندا كە زىاتر بە شىۋەي كلۇرېۋونى ددانەكان دەپىرت، بەتايىمەتى لە گەل فېزەكردنى مىندال بۇ شوۋشتىنى ددانەكان بەتايىمەتى راستەۋخۇ لەپاش خۇراكى شىرىن كە

جۇرى تام و بۇن و رەنگ كە ماددەي كىمىيائىن لەپىشەسازى خۇراكاندا بەكار دەھىتەن. لەكاتى برىسيبوندا ئاستى شەكرى خۇين دادەبەزىت، بەلام لە پاش خوارىننى ئەم خۇراكانە بە ماۋىيەكى كەم ئاستى شەكرى خۇين بەرز دەپتەۋە، ئەمەش وا لە مىندال دەكات كە ھەست بە تىرېۋونىكى ماۋە كورت بىكات، ئىنجا پاش ماۋىيەكى كەم بەتايىمەتى لەپاش ئەنجامدانى جوۋلەيەكى زۇر دوپارە ئاستى شەكرى خۇين دادەبەزىت و مىندال ھەست بە برىسيبون دەكات و دىسان برىكى دىكە لەم خۇراكانە دەخوات. ئەم خۇراكانە ماددەي خۇراكى گرنكى ۋەكو پىرۆتېن، فېتامىنەكان، كانزايەكان، ماددە دژەنۇكسانەكان، رىشال **Fi-ber** لەخۇناگر كە زۇر پىنوستن بۇ تەندروستى و گەشە مىندال.

خۇراپى ئەم جۇرە خۇراكانە لە چىداپە؟

لە لايەنى پزىشكىيەۋە، كەمبۈنەۋەي يان نەمانى ئارەزۋى خوارىن لە مىندالدا گەلپەك ھۆكارى لەبالە، بۇ نمونە ھۆكارى جەستەيى ۋەكو. يەكەم. ھۆكارە جەستەيىيەكان ۋەكو نەخۇشى يان ھەوكردىن لە كۆنەندامى ھەرسدا، گرفتى ئەنەمەكان، ھەوكردى دەم، ھەوكردەكانى كۆنەندامى ھەناسە، بەرزۋونەۋەي پەلەي گەرمى لەش(تا) لەبەر ھەر ھۇيەك، نەخۇشىيەكانى خۇين، سىكچون. دوۋەم. ھۆكارە دەرونىيەكان ۋەكو پەستى، ترس و تۇقپىن، خەمۇكى. لە ھەموو ئەمانە باۋتر لە كۆمەلگەي كوردىدا، عادەتە خەراپەكانى پەيۋەست بە خۇراك كە زىاتر لەبەر كەمى شارەزىلى داپەك سەبارەت بە خۇراكى مىندال ھۆكارىكى دىكەمە لەپال شىۋانى ئارەزۋى خوارىن لە مىندالدا، ئەمە سەرەپراي تەندروستى گىشتى و رىنگاكانى پاراستى مىندالان لە نەخۇشىيەكان، لىرەدا رۇلى دىكتۇر بەرجەستە دەپت.

ئايا لە راستىدا مىندالەكەت ھىچ ناخوات؟ ئايا مىندالەكەت لە راستىدا ھىچ ناخوات، يان رۇزانە برىكى زىادى نۇشابه گازدارەكانى ۋەكو بىبىسى و كۇلا ۋەشەرەتە دەستكردەكانى مېۋە دەخواتەۋە لە گەل برىكى زىادى جىبىس، نانەقەيىسى، ئەزبەرى، شەرىپەت، نەستەلە، شىرىنى دەستكرد. تاد، داپەك ئەمانە ھەرگىز بە خۇراك جىساب ناكات! بىگومان لىرەدا دەپىنن كە مىندال لەسەر سفىرە ۋەكو ئەندامانى مالىۋە ئەو خۇراكانە ناخوات كە بۇ تەندروستى سودبەخشىن ۋەكو گۇشت، ماسى، مېرىشك، ھىلكە، دانەۋىلە، شىر و بەرھەمەكانى، سەۋزە و مېۋە.

ئەم خۇراكانە بۇن و چىژيان خۇشە

زۇرەي ئەم خۇراكە ناتەندروستىيەنى كە مىندال ھەزىيان لىسەدەكات، بە چەندىن جۇرى شەكر شىرىن كراون، ھەرۋەھا بە چەندىن

تەندروستى

گولاش

ژمارە (۷۹۵)
۲۰۱۰/۸/۲۳

ھەندىكىيان بە توندى بە ددانەكانەو دەنوسىن و بە شووشتىنىكى باشى ددانەكان لە فلچە و مەعجورن نەبىت پاك نابنەو. گرفت لە ددانەكانىش بە شىۋىيەك رىنگر دەبىت لەبەردەم خواردنى ئەو خۇراكانەى كە جونىكى باشيان دەوتت وەكو گۆشستەكان و دانەوئەلە و مېوئە و دەكو سىو.

منداڭ و خۇراكى خىزا

خۇراكى خىزا يان فاست فود Fast food وزبەكى زۇر و برىكى زۇرى چەورى و خوى لەخۇدەگرىت، ھەروھە چەندىن جۆرى بۇن و تىژى و ماددەى كىمىيائىيان تىدەكرىت بۇ خۇشكردى بۇن و چىژ، ئەمە سەرەراى چەندىن جۆرى گۆشت كە بەھەى خۇراكىيەكەيان كەمتەرە لە بەھەى خۇراكى گۆشتى تازە. بە گشتى زىاد خواردنى خۇراكى خىزاى وەكو گەس، فەلاف، ھامبرگر، پىتزا، فىنگەر جىيس لە لاىەن منداڭنەو دەبىتە ھوى گەلەك گرفتى تەندروسىتى بە شىۋىيە ھەوكردى درىژخاىەن و كىشە لە كۆتەندامى ھەرسدا لە گەل كەمبەوئەوئەى ئارەزوى خواردن.

چارەسەر چىيە؟

لە لاىەن داىك و باوكەو، چاودىركردنى خۇراكى منداڭ بە دوورخستتەوئەى لە نوشابە گازدارەكان و ساردەمەنى و خواردنەو ساردەكان كە ھەرگىز پىۋىست نىن بۇ تەندروسىتى منداڭ، ھەروھە ھاندانى بۇ ئەو خواردن و خواردنەوانەى كە لە مالىھەى ئامادە دەرگىن بۇ نمونە شىرەى مېوئە سروسىتى و شىر. چارەسەركردى ھەر نەخۇشىيەك لەكاتى خۇيدا.

ئەو دەرمانانەى كە ئارەزوى خواردن زىاد دەكەن

بە گوئىرە بەكارھىتانى ئەم دەرمانانە، سەرەتا دەبى ئەو بزانرەت كە لە لاىەنى زانستى پزىشكىيەو دەرمانىك نىيە كە بەتايىبەتى بۇ كردنەوئەى ئارەزوى خواردن بەكارىت، بەلكو ھەندىك دەرمان وەكو زىبانى لابلە دەبنە ھوى زىادبوونى ئارەزوى خواردن وەكو پىژوئەن Pizofen و پىرئىكتائىن Periactin. بە گشتى بەكارھىتانى ئەم دەرمانانە بۇ ماوئەكى زۇر ھەرگىز پەسند ناكىرت و تەنبا دكتۇر برىار لەسە بەكارھىتانىان دەدات. لە كۆتايىدا بە ھەموو داىكىك دەللىن: دلئىا بە كە بە پەپرەوكردى ئەم زانبارى و ئامۇژگاربانە، بەرە بەرە خۇراكى منداڭكەت باشتر دەبىت و چالاكى بەدەنى چالاكى عەقلى بەرەو پىش دەچىت.

بەھەى خۇراكى گىلاس

گىلاس Cherries سەرچاۋىيەكى باشە بۇ گەلەك ماددەى دژەئۇكسانى وەكو فلاقەنۇيدەكان و مىلاتۇنىن. گىلاسى شىرىن يان گىلاسى مزر ھەمان ئەو ماددە گرنگانە لەخۇدەگرن، بەلام گىلاسى شىرىن وزەى پترى لە گىلاسى مزر تىدايە. ھەروھە گىلاس بە تايىبەتى گىلاسى مزر برىكى باشى لە فىتامىن A و فىتامىن C تىدايە، ئەمە سەرەراى كانزاكانى كۆپەر، ئاسن، پۇتاسىۋم، مەنگەنىز. ھەتا رەنگى گىلاس تارىكتتر بىت، پتر لە ماددە دژەئۇكسانەكانى تىدايە كە سوودى تەندروسىتى زۇربان ھەبە لە پاراستنى مرۇف لە نەخۇشى دل و كۆلىستىرۇلى بەرز و شىرپەنجە. لە لىكۆلىنەوكاندا ھاتوۋە كە خواردنى گىلاس بە تازىيەى يان بە فرىزكرائى يان بە وشككرائى يانىش شىرەى گىلاس، سوودى زۇرى ھەبە لەچارەسەركردى نەخۇشى بە گەكان Gout كە برىتتىيە لە ئاوسان و نازار لە جومگەى پەنجەى گەورەى پىن لەبەر زىادبوونى ترشى يورىك Uric Acid لە خوئىن و نىشتنى لە جومگەدا. قەلەوكان و ئەوانەى كىشى لەشىيان زىادە ئامۇژگارى دەرگىن بۇ خواردنى برىكى گىلاس رۇژانە بە مەبەستى كۆترولكردنى كىشىان لە گەل ھەرز و كەمكردەوئەى وزەى خۇراكى رۇژانە. گىلاس لە رىشالەى رووئەكىش بىيەش نىيە، لە گەل فۇلئىت كە يەككە لە كۆمەلەى فىتامىن B، ئەمە و گىلاس لەبەر پىكھاتە گرنگەكانى، دەتپارزىت لە نەخۇشى شەكرە و خەوزپان.

چۇن پىۋىستى كالىسىۋم داىن دەكەيت لە گەل رۇژوودا؟

ھەر لە گەل رۇژووشكاندندا تا پاشىو دەتوانىت 3-4 پەرداخ شىر بىخۇتتەو، ئەم مەسەلەيە يەكجار گرنگە بۇ منداڭ و ھەرزەكارەكان، چۈنكە ئىسكەكانىان لە قۇناغى گەشەكردىكى خىرادان، ھەروھە كالىسىۋم يەكجار گرنگە بۇ ئافرەتان لە تەمەنى زازۇندا لەبەر دووگىيانى و شىردانى سروسىتى بۇ پاراستىيان لە لاوازبوونى ئىسك . پە نىر ىش سەرچاۋىيەكى چرى كالىسىۋم، بەلام رىژەكى بەرزى چەورىيە تىرەكان (چەورىيە خرابەكان) لەخۇدەگرن، بۇيە زىاد خواردنى پەنير وەكو سەرچاۋىيەكى كالىسىۋم ھەرگىز گونجاو نىيە بۇ نەخۇشانى شەكرە و دل و بەرزبوونەوئەى پەستانى خوئىن، لە شوئىنى پەنيردا دەكرى كە شىرى بىن چەورى كە رىژەى چەورىيەكەى پتر نەبىت لە 0.5% بەكەنە سەرچاۋى پىۋىستى كالىسىۋمى رۇژانە.

كانزائى كالىسىۋم Calcium زۇر پىۋىستە بۇ گەشەكردىن و تەندروسىتى ئىسك لە ھەموو تەمەنىكدا. برى تەواو كالىسىۋم واتە چرىيەكى باشترى ئىسكەكان و پتەبوونىان و پاراستىيان لە لاوازبوون يان پووكەوئەى ئىسك Osteoporosis- كە لە سالەكانى داھاتووى تەمەندا زىاتر لە ئافرەتاندا بەدى دەرگىت. بۇ ھەر تەمەنىك برىكى دىبارىكرائى رۇژانە لە كانزائى كالىسىۋم پىۋىستە بۇ نمونە: رۇژانە 1200-1500 ملگم بۇ ھەرزەكار گەنجەكان لە تەمەنى 11-24 سالدا، 1000 ملگم بۇ تەمەنى 25-50 سال، 1200-1500 ملگم بۇ ئافرەتى دووگىيان و شىردەر، 1200 ملگم بۇ تەمەنى 70 سال و بەسەرەو. شىر و بەرەمەكانى شىر دەولەمەندترىن سەرچاۋەن بۇ كالىسىۋم، يەك پەرداخى 250 مىللىلترى نىكەى 250 ملگم كالىسىۋم لەخۇدەگرىت، بۇيە ھەر كەسىك دەتوانىت بە پى ئەم پۇئەرە رۇژانە برى شىر بىخاتە لىستى خۇراكىيەو لە گەل حىسابكردىكى ورد بۇ رىژەى چەورى ناو شىرەكە بە گوئىرە تەمەن و تەندروسىتى ھەر كەسىك. لە گەل رۇژوودا، دەتوانىت كە برى تەواو كالىسىۋم بۇ ئىسكەكانت داىن بەكەيت.

نۆرەي ترسان

نۆرەي ترسان - Panic At tacks
 بریتییه له ههستکردن به ترس و نینگه رانییه کی یه کجار زۆر به بی بوونی هۆکاریکی روون یان به بی بوونی هیچ مەترسی و هیچ شتیکی خەتەرناک. ئەم حالەتە باوە، نۆرەي ترسە که بۆ چەند خولەکیک بەردەوام دەبێت. هەندێک جار نۆرەي تۆقین له خەلکانی ئاساییدا دەبینرێ بیئەوی که کیشەیه کی دەررونیان هەبێت. ئەو نیشانانە ی که هاوکات له گەل نۆرەي تۆقیندا بەدی دەرکێن بریتین له: ههستکردن به روودانی مردن و ونکردنی کۆنترۆل، زیاد لیدانی دڵ و دلە کوتی، خیرابوونی هەناسە Hyperventilation، سەر سووران، رەنگ زەردبوون، لەرزین، ئارەقە کردن. هەر وەها له وانهیه که توشبوو دوچار ی نیشانە ی توندتر بیتەوه وەکو:

جار نیشانەکانی نۆرەي تۆقین هیندە توند و سەختن که توشبوو دەترسیت له وەي که دوچار ی نۆرەيه کی دڵ بووینتەوه. گەلێک له نیشانەکانی نۆرەي تۆقین له گەل چەند نەخۆشییه کی تردا دەبینرێن وەکو: ژاراو بوونی گلاندى دەرەقی، نەخۆشی دڵ، نەخۆشی درێژخایەنی کۆئەندامی هەناسە COPD، بیگومان جیاکردنەوه و دەست نیشانکردن له لایەن دکتۆر ئەنجام دەدرێت. ئەو کەسانە ی که نۆرەي تۆقینیان زوو زوو دوبارە دەبیتەوه و زۆر پێشەوه نینگه ران دەبن دەچنە ناو قالی توشبوون به نەخۆشی تۆقین (فوبیا Phobia) که نەخۆشییه کی دەررونییه و پێوستی به چەندین رینگه ی چارەسەری دەررونی تایبەتەوه هەیه.

سینگ ئیشە یان ههستکردن به فشار و گرژبوون له ناوچە ی سینگدا، هەناسە سواری، نارێکی لیدانەکانی دڵ. ئەم نیشانانە له پریکەوه به بی ئەلارم سەر هەلەدەن. هەندێک

مادده وزه به خشه کان

مادده وزه به خشه کان ده کړین به چوار گروپ: گروپی یه که م: چالاکه ره وه کان کۆئەندامی دەمار وەکو ئەمفیتامین -Amphet- amine و ئیفیدرین Ephidrene و کافائین Caffeine، گروپی دووم: دەرمانە نارامبە خشه کان Sedatives وەکو مۆرفین و مادده ئەلکھولییه کان Alcoholics، گروپی سێیم: ئەو دەرمانانە ی که چوستی و توانای خوینەر و بۆرپیه کان خوین پتر دەکەن، گروپی چوارم: چالاکه ره وه هۆرمۆنییه کان بۆ نمونە هۆرمۆنە ئەندروژینە کان -Andro- gens. به کارهێنانی مادده وزه به خشه کان له وەرژشدا قەدەغەیه، چونکه یه که م: زیان به تەندروستی وەرژشوانان ده گەیه نیت، که له وانهیه له پاشەرۆژدا واز له وەرژش بهینن له بهر نەخۆشی، که ئەمەش زیان به وەرژش به گشتی ده گەیه ن، دووم: به کارهێنانی مادده وزه به خشه کان ناگۆنجیت له گەل نامانجه ره وا و پیرۆزه کان وەرژشدا.

یاسای وەرژش به هیچ شپوهیه ک رینگه به به کارهێنانی مادده وزه به خشه کان نادات له کاتی پێشپڕیکاندا. ئەم جۆره دەرمانانە هەرچەندە توانای ماسولکه کان لهش و توانای مێشک به شپوهیه کی کاتی زیاد ده کەن، به لām زیانیش به تەندروستی ده گەیه ن. به کارهێنانی مادده وزه به خشه کان له چەرخی کۆنەکانیشدا هەبووه، بۆ نمونە له میسری کۆندا به شپوهی شەراب به پاشاکان دراوه بۆ ئەوهی که به گەرمی و چالاکیه وه پێشوازی له هەر بۆنهیه کی سەربازی و وەرژشی بکەن، ئەم ماددهیه به شەپاییکی پیرۆژ له قەلەم ددرا له و سەردەمه دا. هەر وەها ئەم دەرمانانە 3 هەزار سال له مه وه بهر له ولاتی چیندا به کارهێنران، له چەند تیرهیه کی باشووری رۆژه لاتی ئەفریقیاشدا به کارهێنران، هەر وەها له جەنگی جیهانی دوومه دا سوپای بهریتانی و سوپای ئەلمانی ئەم دەرمانانە یان به کارهێناوه بۆ پتەوکردنی توانا و وری سەرباز و ئەفسەرەکانیان له کاتی شەردا.

مادده وزه به خشه کان بۆ Doping زیادکردنی چالاکى ماسولکه و ئامادەباشی دەررونی به کاردهیترین. مادده وزه به خشه کان زیاتر به کاردهیترین له لایەن قوتایبان له کاتی تاقیکرەوه وەکاندا، ئەفسەر و سەربازەکان له کاتی جەنگدا، هەر وەها له لایەن وەرژشوانەکان له کاتی پێشپڕیکاندا به مه به ستی زیادکردنی چوستی، ههستنه کردن به ماندوو بوون و شه که تی، باشتکردنی لیاقه ی به دەنی، هەندێک جاریش به کارهێنەر وەکو پالیشتیکی دەررونی به کاری دهیتریت. به کارهێنانی ئەو دەرمانانە له لایەن وەرژشوانانە وه بۆته جینگه ی گشتوگۆی هه مو ئەوانه ی گرنگی به وەرژش ده دەن به تایبەتی له کاتی خولەکانی ئۆلومپیدا، که ناوه ناوه وەرژشوانێک له یاریگا دەر دەرکرت له بهر به کارهێنانی دەرمانیکی وزه به خش، چونکه

ئاسەوارەكانى گورجىبون

ۋەكۆ ھایدروكورتىزۆن بۇ ماۋەى پتر لە چەند ھەفتەبەك بەكار دىنن، يان دەرمانى ستىرۆىدى ۋەكو دىكسۆن بۇ ماۋەى چەند مانگىك يان پتر بەكار دىنن. ئاسەوارەكانى گورجىبون چارەسەر

دەكرىن بە شارەنەۋەى ئاسەوارەكان بە سپراى يان بە گىراۋەى تايىبەت كە رەنگى پىست كەمىك تارىكتەر دەكەن بە بى بەركەوتن بە تىشكى

Sunless خۆر

tanning. نرخی ئەم

چارەسەرە گرانە و گەلنىك

جارىش ئەنجامى تەۋاى

نايىت. رىنگە چارەكانى

تر برىتىن لە نەشتەرگەرى، زىنى ۋەى پىست **Microdermabrasion**، تىشكى لىزەر، نرخی ئەم چارەسەرەنەش گرانە و تەنبا لەپاش تەۋاىبونى تەمەنى ھەرزەكارى ئەنجام دەدرىن.

بالغىبوندا لەبەر زىادىبونى كىشى لەش، ھەورەھا لە ئافرەتى دوو گىيانىدا لە ناۋچەى خوارەۋەى سىك، رانەكان، سىنگ و سەر نىكەكاندا بەدى دەكرىن. ۋەرزىشوانانى

لەشجوانى ئەگەرى پەيدابوونى ئەم ئاسەوارەكانەيان لىدەكرى لەبەر گۆرانى كىشى لە شىۋەى لەشدا. ھەورەھا قەلەۋەكان زىاتر توشى دەبن. ئەۋانەى كە ھەتۋان و كرىمى ستىرۆىدى

ئاسەوارەكانى گورجىبون **Stretch Marks**

لە پىستدا پەيدا دەبن كە

شانەكانى ژىر پىست بە توندى لىكەكشىن

لەبەر گورجىبون يان لەبەر گەشەبەكى

خىراى لەش و زىادىبونى

كىشى لەش بە خىراى.

ھەر چەندە كە پىست

زۆر لاسىتىكىيە، بەلام

كە زۆر لىكەكشىت

و گورج پىت ئەۋ كاتە

دروسىتوبونى كۆلاجىن

دەشپۆت لەۋ كاتەى

كە كۆلاجىن شانە

بەستەرەكانى پىست

پىكدىنن، لە ئەنجامدا

ئاسەوارەكانى گورجىبون

پەيدادەبن كە سەرەتا ۋەكو ھىلى سۈرور يان

پەمەى خۇيان نىشان دەدەن پاشان رەنگىان

بۇ سىپى يان قانەۋەى كالى دەگۆرپت.

ئاسەوارەكانى گورجىبون بەدى دەكرىن

لە زۆرەى كور و كچەكان لەكاتى

زىادىبونى كىشى لەش لە مانگى رەمەزانددا

گەدە، پاشان تا كاتى نووستن بەردەۋام دەبن لەسەر خوارىن، ھەندىك جارىش ماۋەى نىۋان خوارىن و نووستن يەكجار كەمە، ئەمەش

خۇى لەخۇيدا ھۆكارىكى دىكەيە

لەپال زىادىبونى كىشى لەش و

قەلەۋى، بۇيە گەلنىك كەس دەبىنن

كە لە مانگى رەمەزانددا كىشى

لەشيان زىاد دەكات. بۇ رىگرتن لە

زىادىبونى كىشى لەش، ھەۋل بەدە

كە برىكى زىاد لە سەۋزە و مېۋە

بخۆيت، لەكاتى رۆژۋوشكاندندا

ھەرگىز پەنا مەبە بەر خوارىن

چەۋر و خوارىن و خوارىنەۋە

نوشابە گازدارەكان و شەرىتە دەستكرەكان، پاقلاۋە، قەنادى، ھەورەھا خۇراكە چەۋرەكان بەتايىبەتى ئەۋ خۇراكانەى كە لەناۋ رۆن و

زەيتدا سۈوردەكرىنەۋە. ئەمە و پالگەوتن لەپاش

رۆژۋوشكاندن و كەمى جوۋلە ھۆكارن بۇ

زىادىبونى كىشى لەش. جگە لەمانە، گەلنىك

كەس دەبىنن كە برىكى زىادى خۇراك

دەخۇن كە زۆر جار دەپىتە ھۆى نارحەتى

ھۆكارى سەرەكى لەپال زىادىبونى كىشى

لەش و قەلەۋى برىتەيە لە ئەۋونى ھاۋسەنگى

لە نىۋان برى ۋەرگىراۋى وزە و برى وزەى

سەرفكارو بە جوۋلە، بە مانايەكى

تر برى ئەۋ وزەيەى (كالورى) كە

لە خۇراكەۋە ۋەردەگىرپت زىاترە لە

برى ئەۋ وزەيەى كە بە جوۋلە سەرف

دەكرپت، دەرەنجام لەش وزە زىادەكە

دەگۆرپت بۇ چەۋرى (يان وزەى

يەدەك) كە بە شىۋەيەكى سەرەكى

لەژىر پىستدا كۆدەپىتەۋە، بەمەشەۋە

كىشى لەش زىاد دەكات. لەشى

مروپت زۆر لەبارە بۇ زىادىبونى كىشى

و جىنگەى برىكى زۆرى چەۋرى دەكرپت.

لە مانگى رەمەزانددا، ئەۋە تىببىنى دەكرپت

ئەۋبە كە زۆرەى بەرۋۆرۋوبوۋەكان پەنا

دەبەنە بەر ئەۋ خۇراكانەى كە وزەيەكى زۆر

لەخۇدەگرن بۇ نمونە، شىرىنى بە شىۋەى

تەندروستى

گولان

ژمارە (۷۹۵)

۲۰۱۰/۸/۲۳

۶۹

بۆبابەت و سەرەنجهكانت پەيوەندى بكة:

Mobile: 07504789450

بەرپرسى فايلى تەندروستى: د.عادل حوسين

Email: tendrusti@gulan-media.com